

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра міжнародної комунікації та політичного аналізу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і навчальної роботи
та рекрутації, проф. Гаврилюк С. В.

Протокол № __ від _____ 2018

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни

ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО

підготовки магістра
галузі знань 029 «Міжнародні відносини»,
спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та
регіональні студії», освітньої програми «Міжнародна інформація та суспільні
комунікації»

Луцьк – 2018

Програма навчальної дисципліни «Інформаційне суспільство» для студентів галузі знань – 029 «Міжнародні відносини», спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», освітні програми «Міжнародна інформація та суспільні комунікації».

Розробник: Тихомирова Євгенія Борисівна, доктор політичних наук, професор кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу

Рецензент: Карпчук Наталія Петрівна, доктор політичних наук, професор кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу

протокол № ____ від _____ 2018 р.

Завідувач кафедри: _____ (проф. Митко А. М.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету міжнародних відносин

протокол № ____ від _____ 2018 р.

Голова науково-методичної комісії факультету _____ (доц. Романюк Н. І.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	029 «Міжнародні відносини», спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», освітні програми «Міжнародна інформація та суспільні комунікації» бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів: 150 / 5		Рік навчання: 2
		Семестр: 3
ІНДЗ: є		Лекції: 24 год.
		Практичні (семінарські): 30 год.
		Самостійна робота: 86 год.
	Консультації: 10 год.	
	Форма контролю: Екзамен	

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Метою викладання навчальної дисципліни «Інформаційне суспільство» є ознайомлення студентів з сутністю інформаційного суспільства, його змістом і актуальними проблемами розвитку. Основними завданнями вивчення дисципліни «Інформаційне суспільство» є розкриття потенціалу розвитку інформаційного суспільства, проблем його формування, а також мети, типів, основних складових політики держави і міжнародного співробітництва в цій сфері; з'ясування особливостей формування та цілей глобальної і європейської стратегії розвитку інформаційного суспільства, а також напрямків міжнародного співробітництва Європейського Союзу в цій сфері; встановлення основних суб'єктів політики, стратегічних цілей, завдань та механізмів імплементації політики розвитку інформаційного суспільства в країнах Європи, Південно-Східної Азії та Північної Америки; визначення особливостей формування та імперативів розвитку політичної стратегії України щодо інформаційного суспільства, а також напрямків міжнародного співробітництва з Європейським Союзом у цій сфері.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

- потенціал інформаційних і комунікаційних технологій (ІКТ) для оптимізації розвитку суспільства; основні проблеми розвитку і впровадження ІКТ; основні складові політики держави і міжнародного співробітництва в сфері інформаційного суспільства;
- особливості формування міжнародної стратегії розвитку глобального інформаційного суспільства; особливості політики ЄС щодо розвитку європейського інформаційного суспільства; особливості державної політики країн світу в сфері ІКТ; імперативи розвитку політичної стратегії України щодо інформаційного суспільства.
- орієнтуватися в змінах міжнародної інформаційної політики і коментувати дії основних її суб'єктів; здійснювати аналіз державної політики в сфері інформаційного суспільства; формувати пропозиції щодо поліпшення політичного впливу на розвиток сфери ІКТ.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Теорія інформаційного суспільства

Тема 1. Інформаційне суспільство як стадія розвитку цивілізації. Основні етапи інформаційної еволюції людства. Підвищення ролі інформації в сучасному суспільстві.

Порівняльний аналіз індустріального та інформаційного суспільств. Інформаційне суспільство як якісно нова стадія розвитку цивілізації. Поняття «інформаційне суспільство», «суспільство знань», «мережеве суспільство» та «інформаціональне суспільство». Переваги та вади інформаційного суспільства. Перспективи формування суспільства, ґрунтованого на знаннях.

Тема 2. Інформатизація суспільства як чинник побудови інформаційного суспільства. Поняття та функції інформатизації. Еволюція інструментарію інформаційних технологій. Розвиток засобів інформатики та нових інформаційних технологій масового застосування. Нові види інформаційних комунікацій та їх соціальне значення. Складові інформаційної технології. Інформаційні технології як каталізатор процесів розвитку сучасного суспільства. Сучасна інформаційна соціально-технологічна революція та її очікувані наслідки. Вплив інформаційної революції впливає на різні сфери життєдіяльності суспільства.

Тема 3. Проблематика інформаційного суспільства в сучасних концепціях суспільного розвитку. Постіндустріалізм і формування концепції інформаційного суспільства. Методологічні викладки теорії постіндустріального суспільства. Д. Белл і формування теоретичних і концептуальних основ постіндустріалізму. Концепція технотронного суспільства З.Бжезинського. Формування концепції інформаційного суспільства. П.Дракер і його концепція посткапіталістичного суспільства.

Тема 4. Футурологія інформаційного суспільства. Науково-технічний прогрес і футурологія. Концепція «електронного суспільства» М.Маклюєна. Світ як «глобальне село». Вплив мас-медіа на суспільство та людину в концепції М.Маклюєна. Футурологічна концепція Е.Тоффлера. Концепція «Трьох хвиль». Е.Тоффлер про інформаційну сферу, демасифікацію мас-медіа та появу інтерактивних мереж. Демасифікація виробництва і сфери занятості. Трансформація сутності влади та «мозаїчна демократія».

М.Кастельс і концепція інформаціоналізму. М.Кастельс про мережеве суспільство й інформаційну епоху. Мережеве суспільство і нові форми ідентичності. Мережеве підприємництво і нові форми стратифікації. Електронний бізнес і нова економіка. Проблеми розвитку мережевого суспільства

Тема 5. ЮНЕСКО та концепція розвитку суспільства знань. Розвиток інформаційного суспільства як чинник міжнародної політики. Формування концепції суспільств, заснованих на знанні, як базової концепції ЮНЕСКО. Основні положення концепції ЮНЕСКО про розвиток суспільств знань.

Інформаційна нерівність як глобальна проблема розвитку цивілізації, роль ООН і ЮНЕСКО в його розв'язанні. Програма ЮНЕСКО «Інформація для всіх» і участь України в цій програмі. Роль ООН у розвитку ІКТ.

Тема 6. Діяльність європейських міжнародних організацій з питань розвитку інформаційного суспільства. Політика Ради Європи, Європейського Союзу, Організації Північноатлантичного договору в галузі інформації та комунікації. Пріоритетними сфери інформаційного співробітництва. Документи “Інтеграція та різноманітність: нові тенденції європейської політики у сфері ЗМІ і нових комунікаційних послуг”, “Біла книга про європейську політику комунікацій”, “Шлях Європи до інформаційного суспільства” тощо.

Стратегія та програма інформаційного суспільства Європи. Регіональна політика щодо усунення бар'єрів і нерівності між країнами та спільнотами, ліквідацію диспропорцій в інформаційних потоках, консолідації інформаційних ресурсів, збереження національної самобутності та ідентичності. Співробітництво членів ЄС у галузі інформації та комунікації. Реалізація ідеї інформаційного суспільства щодо оптимального використання інформаційних і комунікаційних технологій для європейської інтеграції.

Тема 7. Основні етапи і проблеми формування глобального інформаційного суспільства. Поняття глобального інформаційного суспільства у сучасній політології. Інформаційні аспекти економічного розвитку сучасного суспільства. Розвиток цифрових технологій. Всеохоплюючий характер інформатизації.

Глобалізація інформаційного середовища світової спільноти. Нові можливості для розвитку інтелекту і творчих здібностей людини. Формування інформаційного світорозуміння та

світобачення. Новий комплекс проблем інформаційної безпеки. Інформаційна глобалізація та проблеми розвитку культури.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Соціально-економічні, політичні та культурні аспекти розвитку інформаційного суспільства

Тема 8. Людський потенціал та інноваційна економіка в інформаційному суспільстві.

Поняття людського потенціалу та його роль у розв'язанні соціально-економічних проблем розвитку сучасного суспільства. Людський потенціал як національне багатство. Індекс розвитку людського потенціалу. Сучасні уявлення про інновації та інноваційний розвиток суспільства. Інноваційна економіка. Мережеві економічні та соціальні структури в інформаційному суспільстві.

Тема 9. Соціальні суперечності інформаційного суспільства. Структура зайнятості населення і нові професії в інформаційному суспільстві. Інформаційна нерівність як глобальна проблема сучасності. Освітня нерівність – новий тип соціального розшарування суспільства. Технократія в інформаційному суспільстві. Інтелектуальна нерівність і нові форми експлуатації. Деградація капіталізму в інформаційному суспільстві. Міграція й урбанізація в інформаційному суспільстві.

Тема 10. Якість життя в інформаційному суспільстві. Інформаційний спосіб життя. Зміна уявлень про структуру багатства в інформаційному суспільстві. Інформаційна якість життя й інформаційна якість суспільства. Електронна культура суспільства. Чинник економії соціального часу. Телеробота і телемемедицина в інформаційному суспільстві. Проблеми освіти та зайнятості інвалідів, людей із обмеженою рухливістю. Електронні інформаційні ресурси суспільства. Електронний уряд. Інформаційна культура особистості.

Тема 11. Гуманітарні проблеми інформаційної безпеки. Інформаційна безпека як глобальна проблема розвитку інформаційного суспільства. Сучасна структура проблем інформаційної структури. Інформаційна глобалізація суспільства і національна культура. Людина як чинник ризику в інформаційному суспільстві. Інформаційна злочинність і кібертероризм. Протиборство в інформаційній сфері, маніпуляції свідомістю. Віртуалізація суспільства. Кібернетичне протезування соціальних функцій. Кіберхвороби.

Тема 12. Наука й освіта в інформаційному суспільстві. Нова інформаційна реальність і актуальні проблеми науки в інформаційному суспільстві. Методологія науки в інформаційному суспільстві. Мережеві структури в наукових дослідженнях. Становлення інформатики як фундаментальної науки. Українська наукова школа соціальної інформатики. Філософія інформації та філософські проблеми інформатики. Філософія освіти в інформаційному суспільстві. Нові уявлення про якість освіти. Інформаційна компетентність та інформаційна культура особистості. Формування інформаційного світобачення. Інформатизація сфери освіти. Відкрита освіта й нові педагогічні технології в інформаційному суспільстві.

Тема 13. Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні. Основні етапи інформатизації суспільства в Україні. Доктрина інформаційної безпеки України.

Основні цілі та завдання розвитку інформаційного суспільства в Україні. Структура і завдання Ради щодо розвитку інформаційного суспільства при Президенті України. Міжнародний рейтинг України в галузі інформаційного розвитку. Розвиток інформаційного суспільства та системна модернізація країни. Сучасні пріоритети розвитку інформаційного суспільства в Україні. Створення ІКТ-індустрії. Електронний уряд. Проблеми інформатизації сфери освіти. Стан інформаційної культури. Інформатизація українського суспільства і національна безпека. Участь України в міжнародному співробітництві щодо розвитку інформаційного суспільства.

Тема 14. Стан та актуальні проблеми розвитку інформаційного суспільства в Україні. Основні положення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні. Людина в інформаційному суспільстві: якість життя та нові можливості для соціалізації і розвитку. Сучасна інформаційна культура особистості. Проблеми забезпечення національної безпеки України в інформаційній сфері. Якість освіти в інформаційному суспільстві. Стан і проблеми інформатизації педагогічного процесу у ВНЗ.

Таблиця 2

3. Структура навчальної дисципліни

№	Назва тем	Кількість годин				
		Усього	л	с/п	конс	с.р
Змістовий модуль I. Теорія інформаційного суспільства						
1.	Інформаційне суспільство як стадія розвитку цивілізації	11	2	2	1	6
2.	Інформатизація суспільства як чинник побудови інформаційного суспільства	11		4	1	6
3.	Проблематика інформаційного суспільства в сучасних концепціях суспільного розвитку	11	2	2	1	6
4.	Футурологія інформаційного суспільства	11	2	2	1	6
5.	ЮНЕСКО та концепція розвитку суспільства знань	10	2	2		6
6.	Діяльність європейських міжнародних організацій з питань розвитку інформаційного суспільства	11	2	2	1	6
7.	Основні етапи і проблеми формування глобального інформаційного суспільства	11	2	2		7
	Разом за змістовим модулем 1	76	12	16	5	43
Змістовий модуль II. Соціально-економічні, політичні та культурні аспекти розвитку інформаційного суспільства						
8.	Людський потенціал та інноваційна економіка в інформаційному суспільстві	10	2	2	1	6
9.	Соціальні суперечності інформаційного суспільства	11	2	2		6
10.	Якість життя в інформаційному суспільстві	10	2	2	1	6
11.	Гуманітарні проблеми інформаційної безпеки	10		2	1	6
12.	Наука й освіта в інформаційному суспільстві	10	2	2		6
13.	Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні	11	2	2	1	6
14.	Стан та актуальні проблеми розвитку інформаційного суспільства в Україні	12	2	2	1	7
	Разом за змістовим модулем 2	74	12	14	5	43
	Всього – 150 годин	150	24	30	10	86

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

<p>Підготувати інформаційно-аналітичну довідку на тему «Стан і актуальні проблеми розвитку інформаційного суспільства в Польщі (США, Канада, Франція, Німеччина, Швеція, Японія, Росія – інша країна за вибором студента)».</p> <p>Мети довідки: здобуття навичок пошукової, інформаційної та аналітичної роботи й одночасна демонстрація рівня компетентності з досліджуваного предмету; допомога студентові підвищити рівень компетентності.</p> <p>Обсяг довідки не повинен перевищувати 12 стандартних сторінок (у кожній близько 30 рядків по приблизно 60 знаків, що полегшує читання й особливе редагування), тобто 0,5 авторського аркуша.</p> <p>Термін здачі ПР – передостаннє семінарське заняття</p>	86 год.
--	----------------

5. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Модуль 1. Поточний контроль (max = 40 б.)														Модуль 2.	Загальна кількість балів	
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2								Модуль 3. ІНДЗ	Модульний контроль	
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 6	Тема 7	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13	Тема 14	10	60	100
3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2			

Підсумковий контроль проходить у формі екзамену, за складання якого студент може отримати максимум 60 балів. Студент обов'язково складає екзамен у тому разі, якщо набрав менше 75 балів протягом семестру, або якщо не згідний з балами, які набрав. У такому разі, бали за модульні контрольні роботи анулюються, залишаються бали за поточне оцінювання.

Загальна сума балів за курс – 100. Оцінка за освоєння курсу виставляється згідно шкали оцінювання.

Таблиця 3

Шкала оцінювання знань студентів з дисципліни, де формою контролю є іспит

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Відмінно
82–89	Дуже добре
75–81	Добре
67–74	Задовільно
60–66	Достатньо
1–59	Незадовільно

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Вершинская О.Н. Информационно-коммуникационные технологии и общество / О. Н. Вершинская. – М. : Наука, 2007. – 203 с.
2. Дайсон Естер. Життя за доби Інтернету: release 2/1 / Естер Дайсон; [переклад з англ. Петро Таращук]. – К. : Видавничий дім «Альтернативи», 2002. – 344 с.
3. Інформаційне суспільство. Шлях України. – К., 2004. – 289 с.
4. Закон України “Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні” від 9 січня 2007 року № 537-V // Відомості Верховної Ради України від 23.03.2007. – 2007 р., № 12, стор. 511, стаття 102.
5. Інституціонально-інформаційна економіка: Підручник / Чухно А.А., Юхименко П.І., Леоненко П.М. – К., 2010. – 687 с.
6. Кастельс М. Інтернет-галактика. Міркування щодо Інтернету, бізнесу та суспільства. – К. : Ваклер, 2007. – 290 с.
7. Кастельс Мануель. Інформаційне суспільство та держава добробуту. Фінська модель. – [пер. з англ.] / Мануель Кастельс, Пекка Хіманен. – К., 2006. – 256 с.
8. Маклюэн Г.М. Понимание Медиа: Внешние расширения человека / Г.М.Маклюэн. – М. : Жуковский: «КАНОН-пресс-Ц», «Кучково поле», 2003. – 464 с.
9. Маклюэн М. Галактика Гутенберга. Становление человека печатающего. – The Gutenberg Galaxy: The Making of Typographic Man / М.Маклюэн. – М.: Академический проект, 2005. – 496 с.
10. Маруховський О.О. Інформаційне суспільство: теоретико-концептуальні засади : навчальний посібник. – К. : Університет економіки та права "КРОК", 2007. – 136 с.
11. Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки : Закон України // Урядовий кур'єр. – 2007. – № 28. – 1 лютого.
12. Чиж І. Україна: шлях до інформаційного суспільства / І.Чиж. – К. : Либідь, 2004. – 287 с.

Додаткова

13. Декларация принципов «Построение информационного общества – глобальная задача в новом тысячелетии». // Офіційний web-сайт Верховної ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
14. Декларация принципов. Построение информационного общества – глобальная задача в новом тысячелетии // Всемирный Саммит по информационному обществу. – СПб., 2004. – С. 11-24.
15. Дракер П. Посткапиталистическое общество / П. Дракер // Новая постиндустриальная волна на Западе: Антология. – М., 1999. – 640 с.
16. Землянова Л. М. Зарубежная коммуникативистика в преддверии информационного общества: Толковый словарь терминов и концепций / Л. М. Землянова. – М., 1999. – 301 с.
17. Иноземцев В. Л. Перспективы постиндустриальной теории в меняющемся мире / В. Л. Иноземцев // Новая постиндустриальная волна на Западе: Антология. М.: Academia, 1999. – 640 с.
18. Иноземцев В. Л. Современное постиндустриальное общество: природа, противоречия, перспективы: учебн. пособие для студентов вузов / В. Л. Иноземцев. – М., 2000. – 323 с.
19. К обществам знания: Всемирный доклад ЮНЕСКО. Париж, 2005. – 231 с.
20. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура / М. Кастельс ; [пер. с англ. под ред. О. Шкаратана]. – М. : ГУ-ВШЭ, 2000. – 608 с.
21. Кастельс М. Могущество самобытности / М. Кастельс // Новая постиндустриальная волна на Западе: Антология. – М. : Academia, 1999. – С. 296-308.
22. Кастельс М. Становление общества сетевых структур / М. Кастельс // Новая постиндустриальная волна на Западе: Антология. – М. : Academia, 1999. – С. 492–505.
23. Колодюк А. В. Національні стратегії інформаційного суспільства: необхідність, переваги та світова практика запровадження / А. В. Колодюк // Інформаційне суспільство. Шлях України : Бібліотека інформаційного суспільства. – К. : “Відродження” та ПРООН, 2004. – С. 24-31.
24. Косих А. І. Підприємництво в інформаційну епоху: реалії і перспективи розвитку / А. І. Косих, Л. Г. Ткаченко // Інтелект. Релігія. Суспільство. – 2007. – № 1. – С.127-129.

25. Кузнецов М. М. Философия Маршала Маклюэна и коммуникативные стратегии Интернета / М. М. Кузнецов // [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.isn.ru/info/seminar-doc/Mclw.doc>
26. Культурное и языковое разнообразие в информационном обществе / Мин-во культуры и масс. комм. РФ; Росс. комитет Программы ЮНЕСКО «Информация для всех»; Росс. нац. биб-ка. – СПб., 2004.
27. Мей К. Інформаційне суспільство. Скептичний погляд / К. Мей; пер. з англ. – К. : К.І.С., 2004. – 220 с.
28. Мелюхин И. С. Информационное общество: истоки, проблемы, тенденции развития / И. С. Мелюхин. – М. : Издательство МГУ, 1999. – 208 с.
29. Окинавская хартия глобального информационного общества. – Окинава, 2000. – 180 с.
30. Паринов С. И. К теории сетевой экономики / С. И. Паринов. – Новосибирск : ИЭОПП СО РАН, 2002. – 168 с.
31. План действий // Всемирный Саммит по информационному обществу. – СПб., 2004. – С. 25-47.
32. Тоффлер Э. Метаморфозы власти: знание, богатство и сила на пороге XXI века / Э. Тоффлер. – М. : ООО "Издательство АСТ", 2003. – 669 с.
33. Тоффлер Э. Третья волна: Пер. с англ. / Э. Тоффлер. – М., 2004. – 781 с.

7. Питання до екзамену

1. Основні етапи інформаційної еволюції людства.
2. Інформаційне суспільство як якісно нова стадія розвитку цивілізації.
3. Поняття «інформаційне суспільство», «суспільство знань», «мережеве суспільство» та «інформаціональне суспільство».
4. Переваги та вади інформаційного суспільства.
5. Перспективи формування суспільства, ґрунтованого на знаннях.
6. Поняття та функції інформатизації
7. Етапи розвитку інформаційних технологій
8. Сучасна інформаційна соціально-технологічна революція та її очікувані наслідки
9. Вплив інформаційної революції впливає на різні сфери життєдіяльності суспільства
10. Формування теоретичних і концептуальних основ постіндустріалізму.
11. Теорія постіндустріального суспільства Д. Белла
12. Концепція технотронного суспільства З.Бжезинського
13. Формування концепції інформаційного суспільства. П.Дракер і його концепція посткапіталістичного суспільства.
14. Футурологія як прогнозування майбутнього
15. 2 Футурологічна концепція Елвіна Тоффлера та проблеми інформаційної сфери
16. Концепція «електронного суспільства» Маршала Маклюэна
17. Мануель Кастельс і концепція інформаціоналізму
18. Формування концепції суспільств, заснованих на знанні, як базової концепції ЮНЕСКО.
19. Інформаційна нерівність як глобальна проблема розвитку цивілізації, роль ООН і ЮНЕСКО в його розв'язанні.
20. Роль ООН у розвитку ІКТ.
21. Політика Ради Європи, Європейського Союзу, Організації Північноатлантичного договору в галузі інформації та комунікації.
22. Стратегія та програма інформаційного суспільства Європи.
23. Регіональна політика щодо усунення бар'єрів і нерівності між країнами та спільнотами.
24. Співробітництво членів ЄС у галузі інформації та комунікації.
25. Реалізація ідеї інформаційного суспільства щодо оптимального використання інформаційних і комунікаційних технологій для європейської інтеграції.
26. Поняття глобального інформаційного суспільства у сучасній політології.

27. Поняття людського потенціалу та його роль у розв'язанні соціально-економічних проблем розвитку сучасного суспільства.
28. Індекс розвитку людського потенціалу.
29. Сучасні уявлення про інновації та інноваційний розвиток суспільства.
30. Мережеві економічні та соціальні структури в інформаційному суспільстві.
31. Структура зайнятості населення і нові професії в інформаційному суспільстві.
32. Інформаційна нерівність як глобальна проблема сучасності
33. Міграція й урбанізація в інформаційному суспільстві.
34. Інформаційний спосіб життя.
35. Зміна уявлень про структуру багатства в інформаційному суспільстві.
36. Інформаційна якість життя й інформаційна якість суспільства.
37. Електронні інформаційні ресурси суспільства.
38. Інформаційна культура особистості.
39. Інформаційна безпека як глобальна проблема розвитку інформаційного суспільства.
40. Інформаційна злочинність і кібертероризм.
41. Протиборство в інформаційній сфері, маніпуляції свідомістю.
42. Кібернетичне протезування соціальних функцій. Кіберхвороби.
43. Нова інформаційна реальність і актуальні проблеми науки в інформаційному суспільстві.
44. Методологія науки в інформаційному суспільстві.
45. Мережеві структури в наукових дослідженнях.
46. Українська наукова школа соціальної інформатики.
47. Нові уявлення про якість освіти.
48. Інформаційна компетентність та інформаційна культура особистості.
49. Формування інформаційного світобачення.
50. Інформатизація сфери освіти.
51. Відкрита освіта й нові педагогічні технології в інформаційному суспільстві.
52. Основні етапи інформатизації суспільства в Україні.
53. Основні цілі та завдання розвитку інформаційного суспільства в Україні.
54. Міжнародний рейтинг України в галузі інформаційного розвитку.
55. Сучасні пріоритети розвитку інформаційного суспільства в Україні.
56. Участь України в міжнародному співробітництві щодо розвитку інформаційного суспільства.
57. Основні положення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні.
58. Проблеми забезпечення національної безпеки України в інформаційній сфері.